

**Diagnoza
zjawiska
przemocy
w powiecie
Piaseczyńskim
Część I**

2015-2016

Diagnozę rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie przeprowadzono w oparciu o dane uzyskane z gminnych (Konstancin-Jeziorna, Góra Kalwaria, Lesznowola, Prażmów) i miejsko-gminnych (Piaseczno) ośrodków pomocy, posterunków (Prażmów) i komisariatów policji (Lesznowola, Konstancin-Jeziorna, Tarczyn, Góra Kalwaria) oraz od zespołu interdyscyplinarnego w Lesznowoli.

Tabela 1. pokazuje, jak wiele Niebieskich Kart zostało założonych w poszczególnych gminach, i jakie instytucje to zainicjowały. Liczba prowadzonych procedur wskazuje na skuteczność służb i świadczy o współpracy ośrodków pomocy społecznej i policji w danej gminie. Zebrane informacje jasno ukazują, iż w powiecie piaseczyńskim wzrosła liczba założonych Niebieskich Kart (z 201 w 2015 r. do 267 w 2016 r.) Najbardziej aktywne w tym obszarze były Policja i ośrodki pomocy społecznej – ich wynik zwiększył się nawet w stosunku do ubiegłego roku. Zwiększył się również udział oświaty, jednak mimo to pozostał dwukrotnie niższy od ośrodków społecznych i niemal czterokrotnie niższy od Policji. Wkład Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz służby zdrowia w procedurę zakładania Niebieskich Kart pozostał znikomy.

Przemoc w powiecie piaseczyńskim dotyczyła głównie kobiet. W 2016 r. zarejestrowano 250 tego typu przypadków, co stanowi wynik o 40 wyższy w porównaniu z ubiegłym rokiem i około pięciokrotnie wyższy od wskaźnika przemocy wobec mężczyzn, który zmalał o 21. Cieszyć może spadek przemocy wobec osób powyżej 65 roku życia – z 14 w 2015 r. do 4 w 2016 r. (Tabela 2.)

Z uwagi na brak stosownych informacji nie udało się jednoznacznie określić, czy dochodzi do eskalacji przemocy w rodzinie w powiecie piaseczyńskim. Ze szczątkowych danych można było jednak odczytać, że nadal najczęstszymi formami przemocy w rodzinie są przemoc fizyczna i psychiczna. Niepokojącym zjawiskiem o nieco mniejszym zasięgu pozostaje przemoc ekonomiczna. (Tabela 3.)

Sprawcami przemocy są najczęściej mężczyźni. Z nadesłanych danych najbardziej może niepokoić niemal czterokrotny wzrost liczby mężczyzn stosujących przemoc w gminie Piaseczno (z 24 w 2015 r. do 102 w 2016 r.) Do przemocy nie uciekają się za to nieletni – w gminie Lesznowola, Prażmów i Tarczyn w ciągu dwóch lat nie stwierdzono żadnego tego typu przypadku. (Tabela 4.)

Najwięcej interwencji domowych związanych z przemocą przeprowadzono w gminie Konstancin-Jeziorna – ich liczba wzrosła niemal o połowę (z 134 w 2015 r. do 264 w 2016 r.) Niepokojący wzrost tego wskaźnika zanotowały również gminy Lesznowola i Tarczyna, z kolei sytuacja poprawiała się w Prażmowie (z 69 w 2015 r. do 20 w 2016 r.) oraz Górze Kalwarii (z 239 w 2015r. do 106 w 2016r.) (Tabela 5.)

Przemoc w rodzinie jest wg art. 207 Kodeksu Karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. określona jako znęcanie się nad rodziną. Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich orzeczeniach precyzował sposób rozumienia pojęcia „znęcania się”. Istotą przestępstwa znęcania się nad rodziną jest inne jakościowo zachowanie się sprawcy wobec pokrzywdzonego, odmienne od przypadków znieważania, naruszenia

nietykalności cielesnej itp. ponieważ zakłada zaistnienie przewagi po stronie sprawcy nad ofiarą. Zachowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie może nie wyczerpywać znamion przestępstwa art. 207 § 1 KK, ale może wyczerpywać jednostkowo znamiona przestępstw określonych w innych artykułach KK, np. ciężki uszczerbek na zdrowiu, naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia, groźbę karalną, zmuszanie, przestępstwo zgwałcenia, obcowanie płciowe z małoletnim, uchylanie się od płacenia alimentów, naruszenie nietykalności. Liczbę postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą w rodzinie obrazuje Tabela 6. W 2016 r. najwięcej aktów oskarżenia powstało za przestępstwa znęcania się nad rodziną oraz uchylania się od płacenia alimentów.

Tabela 1. Liczba Niebieskich Kart w poszczególnych gminach powiatu piaseczyńskiego
(z rozbiem na instytucje inicjujące procedurę)

GMINA	Liczba NK Policja		Liczba NK OPS		Liczba NK GKRPA		Liczba NK Oświata		Liczba NK Służba zdrowia		Liczba NK OGÓLEM	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
GÓRA KALWARIA	7	18	4	14	0	0	1	1	0	0	12	33
KONSTANCIN-JEZIORNA	16	32	13	13	0	0	3	1	0	0	32	46
LESZNOWOLA	16	27	10	9	2	1	4	7	1	1	33	45
PIASECZNO	55	82	17	13	0	0	5	16	5	5	82	114
PRAŻMÓW	6	12	0	3	0	0	0	1	0	0	6	16
TARCZYN	33	12	3	1	0	0	0	0	0	0	36	13
<u>OGÓLEM:</u>	133	183	47	53	2	1	13	26	6	6	201	267

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie powiatu piaseczyńskiego

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie										
GMINA	Kobiety		Dzieci		Mężczyźni		Osoby niepełnosprawne		Osoby powyżej 65 r. ż.	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
GÓRA KALWARIA	11	32	b.d.	b.d.	0	1	0	0	1	3
KONSTANCIN- JEZIORNA	27	41	b.d.	b.d.	5	5	0	0	8	0
LESZNOWOLA	46	41	b.d.	b.d.	25	4	b.d.	b.d.	0	0
PIASECZNO	82	102	b.d.	b.d.	34	23	b.d.	b.d.	4	1
PRAŻMÓW	9	22	b.d.	b.d.	2	12	3	1	1	0
TARCZYN	35	12	b.d.	b.d.	1	1	0	0	0	0
<u>OGÓLEM:</u>	210	250	b.d.	b.d.	67	46	b.d.	b.d.	14	4 4

Tabela 3. Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie w rozbiciu na poszczególne rodzaje przemocy

GMINA	Przemoc fizyczna		Przemoc psychiczna		Przemoc seksualna		Przemoc ekonomiczna		Zaniedbanie	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
GÓRA KALWARIA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
KONSTANCIN- JEZIORNA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
LESZNOWOLA	25	36	26	36	2	2	14	16	b.d.	b.d.
PIASECZNO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
PRAŻMÓW	5	19	11	34	0	2	1	7	4	0
TARCZYN	15	9	24	12	2	1	6	2	2	0
<u>OGÓŁEM:</u>	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Tabela 4. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie na terenie powiatu piaseczyńskiego

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie												
GMINA	Kobiety		Kobiety uzależnione od alkoholu		Mężczyźni		Mężczyźni uzależnieni od alkoholu		Nieletni		Nieletni uzależnieni od alkoholu / narkotyków	
	2015r.	2016r.	2015r.	2016r.	2015r.	2016r.	2015r.	2016r.	2015r.	2016r.	2015r.	2016r.
GÓRA KALWARIA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
KONSTANCIN-JEZIORNA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
LESZNOWOLA	14	4	1	5	30	42	3	7	0	0	0	0
PIASECZNO	8	22	b.d.	b.d.	24	102	b.d.	b.d.	1	1	b.d.	b.d.
PRAŻMÓW	1	2	1	0	5	14	5	8	0	0	0	0
TARCZYN	1	1	0	0	35	12	17	8	0	0	0	0
<u>OGÓŁEM:</u>	24	29	2	5	94	170	25	23	1	1	0	0

Tabela 5. Liczba przeprowadzonych interwencji domowych związanych z przemocą na terenie gmin powiatu piaseczyńskiego

GMINA	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych związanych z przemocą		W tym zakończonych założeniem NK		Umieszczenie sprawcy w Izbie Wytrzeźwień		Tymczasowym zatrzymaniem		Inne	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
GÓRA KALWARIA	239	106	b.d.	b.d.	0	0	6	8	0	0
KONSTANCIN-JEZIORNA	134	264	b.d.	b.d.	11	30	1	3	b.d.	4
LESZNOWOLA	40	63	b.d.	b.d.	4	6	2	7	0	0
PIASECZNO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
PRAŻMÓW	69	20	b.d.	b.d.	18	7	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
TARCZYN	102	138	b.d.	b.d.	8	11	13	11	7	13
<u>OGÓLEM:</u>	584	591	b.d.	b.d.	41	54	22	29	7	17

Tabela 6. Liczba postępowań przygotowawczych dot. przemocy w rodzinie

GMINA	Znęcanie się nad rodziną						Ciężki uszczerbek na zdrowiu						Naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia						Groźba karalna						Zmuszanie						
	Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	
GÓRA KALWARIA	16	15	13	5	3	10	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
KONSTANCIN-JEZIORNA	11	13	9	8	2	5	0	0	0	0	0	0	5	4	3	3	2	1	14	10	11	8	3	2	1	1	1	1	1	0	0
LESZNOWOLA	7	15	7	9	0	6	0	1	0	0	0	1	10	9	9	6	1	3	7	9	7	4	0	4	0	0	0	0	0	0	
PIASECZNO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
PRAŻMÓW	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	
TARCZYN	15	b.d.	5	b.d.	10	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	2	b.d.	2	b.d.	0	b.d.	6	b.d.	5	b.d.	1	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	
<u>OGÓŁEM:</u>	33	28	21	17	12	11	0	1	0	0	0	1	15	13	14	9	3	4	27	19	23	12	4	6	1	1	1	1	0	0	

GMINA	Gwałt						Obcowanie płciowe z małoletnim						Uchylanie się od płacenia alimentów						Naruszenie nietykalności					
	Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia		Wszczęte		Umorzone		Zakończone sporządzeniem aktu oskarżenia	
	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.	2015 r.	2016 r.
GÓRA KALWARIA	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	80	60	32	23	48	37	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
KONSTANCIN-JEZIORNA	2	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	31	25	22	14	9	11	0	0	0	0	0	0
LESZNOWOLA	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	4	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0
PIASECZNO	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
PRAŻMÓW	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
TARCZYN	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	9	b.d.	3	b.d.	6	b.d.	0	b.d.	0	b.d.	0	b.d.
<u>OGÓLEM:</u>	2	0	2	0	0	0	2	1	2	0	0	0	40	29	25	14	15	15	0	0	0	0	0	0